

POSUDEK BAKALÁŘSKÉ / MAGISTERSKÉ PRÁCE
OPONENT

Název	Harm reduction strategie užívání konopných drog z pohledu jejich uživatelů
Autor	Schreberová Jana
Vedoucí práce	Vacek Jaroslav
Oponent práce	Brenza Jiří

Hodnocená položka	Úroveň a charakteristika položky	Body
<p>Abstrakt</p> <p>Obsahuje abstrakt všechny klíčové části (výchozí, cíle, výzkumné otázky či hypotézy, použité metody, hlavní výsledky a jejich implikace)?</p> <p>Koresponduje abstrakt s obsahem práce?</p> <p>Má abstrakt přiměřený rozsah?</p>	<p>Abstrakt má velmi dobrou úroveň, i když by možná mohl být trochu kratší. Má všechny požadované části.</p> <p>Zásadnější výhradu bych měl k jeho obsahu, resp. k uchopení tématu v rámci celé práce: Autorka v abstraktu nejprve shrnuje, že HR strategie uživatelů konopných produktů jsou již z literatury známy, ale neví se, v jaké míře jsou mezi uživateli (v ČR) zastoupeny. Nicméně v části Výsledky opět jen (bez uvedení četností či poměrů výskytu) vyjmenovává existující strategie a v Závěru dodává, že popis těchto strategií v literatuře dosud chyběl... To vnímám jako vnitřně rozporné a také neadekvátní stávajícímu stavu literatury k tématu (viz opakovaně v dalších částech posudku).</p>	3 / max. 5
<p>Odůvodnění a rešerše odborné literatury</p> <p>Je zdůvodnění práce logické?</p> <p>Byla zvolena adekvátní literatura a je její záběr vzhledem k tématu dostatečný/úplný?</p> <p>Je zvolená literatura aktuální?</p> <p>Je použitá literatura řádně citována?</p> <p>Je použitá argumentace prezentována standardním způsobem?</p> <p>Byl dosavadní výzkum podroben kritice?</p>	<p>Rešerše na absolventskou práci rozsahem velmi dobrá, téměř 100 zdrojů, s minimem zastoupení učebnic a s výrazným zastoupením zahraničních původních článků.</p> <p>Výhrada obdobná jako výše: rešerše je vzhledem k tématu pojata velmi široce, výrazná většina zdrojů popisuje spíše rizika, jen malá část se týká zaměřeněji vlastního tématu, tedy otázky strategií redukce těchto rizik z pohledu uživatelů (literatury přímo k tématu je přitom více, než udává autorka).</p> <p>Chci ale zdůraznit, že teoretická část je napsána solidně, „příčetně“, nejde o „tradiční“ středoškolské opisování dlouhých pasáží z učebnic/monografií. Pro čtenáře, který by se o problematiku zajímal, jde o pečlivé shrnutí faktů o užívání marihuany a navazujících dostupných statistik a prevalencí. Některým kapitolám, např. 2.4.2 či 3.5, by slušelo ubrat na suchém výčtu dat a trochu přidat na syntetické práci, tedy sumarizaci a komentování dat, čtivosti textu by to bezesporu prospělo. Že je toho autorka schopna, osvědčuje v kapitole 2.4, která čtenáři ukazuje jak historický vývoj</p>	15 / max. 20

	<p>prevalence užívání v populaci, tak kriticky komentuje vliv metodologie jednotlivých výzkumů na publikované výstupy (právě schopnost umět číst „mezi řádky“ vědeckých výstupů by měl být absolvent vysokoškolského studia schopen v DP osvědčit). Autorka tak tedy místy činí, celkově se však spíše poněkud alibisticky ukrývá za prosté předkládání dat bez jejich autorského zpracování či komentování.</p> <p>V seznamu literatury chybí zdroj citovaný na str. 49 (Matula, 2017).</p>	
<p>Použité metody a logika struktury práce</p> <p>Jsou jasně stanoveny a zdůvodněny cíle práce, výzkumné otázky či hypotézy?</p> <p>Je zdůvodněna volba použitých metod (rozsah a metoda výběru vzorku, tvorba, zpracování a analýza dat)?</p> <p>Jsou všechny použité metody a postupy dobře a podrobně popsány, umožňuje popis replikaci?</p> <p>Byla věnována pozornost reliabilitě a validitě dat?</p> <p>Má práce logickou strukturu?</p>	<p>Teoretická část je solidní, byť 60 stran textu ohledně rizik působí vzhledem k tématu silně naddimezovaně.</p> <p>Metodologie výzkumné části je popsána srozumitelně, má však několik významnějších omezení: Výhledem k podobě teoretické části je volba výzkumných cílů poněkud plochá, chybí akademická zvědavost, snaha pro čtenáře objevit kontextuální souvislosti (Co může hrát roli při osvojování si HR strategií, tedy co vše může ovlivňovat „harm reduction gramotnost“? Věk/délka drogové trajektorie? Vzdělání? Charakteristiky uživatelské skupiny/subkultury? Atp. atp.)</p> <p>Z hlediska logiky konstrukce dotazníku vnímám jako dílčí omezení, že více nepracuje primárně s mapováním povědomí o rizicích (když už jim byl věnován takový prostor v teoretické části) a až teprve v návaznosti na to pak s mapováním využívání HR strategií... (obecně mi i chybělo zařazení celého dotazníku k nahlédnutí do přílohy, byť jeho části jsou „rozdrobeny“ v textu).</p> <p>Podobně i způsob pořízení výzkumného souboru v rámci dotazníkového šetření (oslovení známých + dobrovolná anketa na několika „marihuanových“ webech) má svá úskalí, mj. vede k podreprzentaci mladých lidí (což autorka korektně v práci komentuje) a není vyloučeno, že též nadreprzentuje výskyt HR strategií (lze usuzovat, že lidé sledující dané weby, tedy s aktivním zájmem o dané téma, jsou nejspíš informačně gramotnější než průměr).</p>	10/ max. 20
<p>Zpracování tématu a interpretace získaných poznatků</p> <p>Jsou závěry prezentovány srozumitelně?</p> <p>Jsou prezentovány všechny relevantní poznatky?</p> <p>Byly vzaty v potaz silné i slabé stránky práce?</p> <p>Jsou závěry korektní?</p>	<p>Zpracování výzkumných dat jen popisnou statistikou je triviální a nabízí monotónní výčtové výsledky typu „třetina souboru je černá, třetina šedá a třetina bílá“, jen opravdu minimálně s nějakým autorským zamyslením nebo komentářem k těmto číslům.</p> <p>Tato volba metody zpracování dat je navíc doprovázena mimořádně alibistickým (případně mimořádně nekompetentním) zdůvodněním – pokročilejší statistické zpracování údajně autorce neumožnil „rámec absolventských prací“... (viz níže, otázky)</p> <p>Diskuze (až na její úplný závěr) není žádnou diskuzí, ale dlouhým zopakováním výsledků.</p>	20 / max. 30

<p>Byly vzaty v úvahu alternativní vysvětlení?</p> <p>Jsou závěry diskutovány v kontextu soudobého výzkumu?</p> <p>Jsou učiněna doporučení pro další výzkum nebo opatření?</p>		
<p>Etické aspekty práce</p> <p>Byly vzaty v úvahu etické otázky?</p> <p>Nedošlo k ohrožení zájmů účastníků výzkumu?</p> <p>Jsou diskutovány etické konflikty výzkumné činnosti?</p>	<p>Etické aspekty přiměřeně komentovány, bez výhrad.</p>	<p>10/ max. 10</p>
<p>Odborný a společenský přínos a celková úroveň práce.</p> <p>Pojednává práce aktuální/praktický problém?</p> <p>Je práce přínosná z hlediska oboru?</p> <p>Obsahuje práce všechny klíčové části?</p> <p>Má práce dostatečný či přiměřený rozsah?</p> <p>Je práce logicky uspořádána?</p> <p>Je práce z formálního hlediska bez chyb?</p>	<p>Bezesporu aktuální a zajímavé téma. Přínosem pro čtenáře je ucelený přehled „marihuanových“ statistik a prevalencí. Zajímavé a přínosné i v rovině výčtu HR strategií – i když ty již byly dříve publikovány, jde tak o jakýsi přehled pro hypotetického českého čtenáře, který téma detailněji nezná, případně neumí anglicky.</p> <p>Vzhledem ke stavu poznání/literatury je zářející úplné opomenutí sociologické roviny. Např. problematika „marihuanové subkultury“ (případně též formálních či neformálních „social clubs“), v rámci které je téma sdílení informací a skupinových norem chování (kam naprosto typicky HR strategie patří) dlouhodobě zkoumáno a popisováno.</p> <p>-</p> <p>Na několika místech zůstaly přehlédnuty překlepy či dokonce hrubky (např. str. 47 „<u>dlouhodobý</u> uživatelé“, str. 52 „důsledky užívání konopí <u>vyplovají</u> z možného selhání“), nicméně přesto bych celkovou formální stránku a úpravu hodnotil jako velmi dobrou.</p>	<p>10/ max. 15</p>

Celkové hodnocení úrovně práce

<p>Komentář oponenta / vedoucího práce (celkové shrnující hodnocení, poznámky)</p>	<p>V celkovém hodnocení se potýkám s limity pouze trojbodové stupnice – hodnotím práci ve vztahu k úrovni dalších DP nebo samu o sobě?</p> <p>Z hlediska bazálních nároků (resp. z hlediska srovnání s realitou úrovně jiných prací) tato DP není odfláknutá a je napsaná „příčetně“. Lze ocenit zajímavost tématu, dobrý rozsah práce, pečlivost sumarizování různých aspektů užívání konopí a pro zběžně poučeného čtenáře i přínos v podobě souhrnného představení HR strategii u uživatelů konopných produktů – a hodnotit práci jako velmi dobrou.</p> <p>Z hlediska přísnějších akademických nároků bych vzhledem k úplnému „přehlednutí“ sociologického/subkulturního kontextu (bohatě zpracovaného v literatuře), silně alibistické obhajobě volby triviální popisné statistiky, minimální ambici popsat hlubší souvislosti či kontext tématu (přestože s náznaků je zřejmé, že si je jich autorka vědoma) či faktické absenci skutečné Diskuze hodnotil práci jako poctivě dobrou (rozhodnutí nechám na komisi dle výkonu diplomantky u obhajoby).</p>
<p>Doplňující otázky k obhajobě</p>	<ol style="list-style-type: none"> 1. V diskuzi (str. 118) se píše: <i>„Rámec kvalifikačních prací (mi) neumožňuje zpracovat data pomocí náročnějších metod, proto byla data získaná z dotazníkového šetření popsána pomocí popisné statistiky.“</i> Vysvětlete prosím komisi, jakým přesně způsobem vám „rámec kvalifikačních prací“ znemožnil zpracovat data pokročilejší statistikou, když k mnoha a mnoha dalším studentům v ČR i na celém světě takto krutý nebyl... 2. V práci většinou popisujete u každé HR strategie zastoupení těch, kdo ji užívají a těch, kdo ji neužívají. Mohla byste se obecněji zamyslet nad tím, čím se tyto dvě skupiny od sebe podle Vás liší? Čím vším může být podloženo, že někteří lidé užívají konopí rizikově a jiní s využitím HR strategií?
<p>Body celkem</p>	<p style="text-align: right;">68 / max. 100 bodů</p>
<p>Navrhované hodnocení</p>	<p style="text-align: center;"><i>práci doporučuji k obhajobě, celkově hodnotím dobře</i></p>
<p>Datum</p>	<p>16.8.2021</p>
<p>Jméno a příjmení, podpis</p>	<p>Jiří Brenza</p>

